

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY DRUŻBICE**

z dnia ... 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Drużbice na lata 2022-2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) w związku z art.4¹ ust. 1, 2, 2a, 2b ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.), art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249) Rada Gminy Drużbice uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Drużbice na lata 2022-2023, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Przyjmuje się Preliminarz kosztów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 stanowiący załącznik nr 2 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Drużbice.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r.

Piotr Byczyński

ADWOKAT

Uzasadnienie

Z dniem 1 stycznia 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2469), która wprowadziła zmiany do ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi: gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uchwalone przed dniem 1 stycznia 2022 r. zachowują moc do dnia uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2022 r. jednak nie dłużej niż do dnia 31 marca 2022 r.

Znowelizowana ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wprowadziła prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie zadań dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym oraz wprowadziła działalność szkoleniową w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym. Elementem gminnego programu winny więc być obecnie również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym oraz działalność szkoleniowa dot. problemów alkoholowych, narkotykowych i behawioralnych. Ponadto w ustawie wprowadzona została zmiana dotycząca okresu, na który gminny program może zostać sporządzony, tj. okres ten wydłużono na okres nie dłuższy niż 4 lata. Wprowadzono również obowiązek sporządzania przez wójta raportu z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji i przedkładania go radzie gminy w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego raport dotyczy. Opisane zmiany należało uwzględnić w gminnym Programie. Treść programu została również uzupełniona o dane uzyskane na podstawie Diagnozy problemów społecznych gminy Drużbice sporządzonej w oparciu o badania ankietowe wśród mieszkańców gminy w 2021 roku.

Wejście w życie uchwały z dniem 1 kwietnia 2022 r. jest niezbędne do wykonania obowiązków ustawowych, które ciążyą na gminie. Przyjęty uchwałą Nr XXXIV/304/2021 Rady Gminy Drużbice z dnia 29.12.2021 r. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Drużbice na rok 2022 utracił moc z dniem 31 marca 2022 r. Mając na uwadze konieczność zachowania ciągłości realizacji obowiązków ustawowych Gminy wejście w życie uchwały z mocą wsteczną jest zasadne.

W związku z powyższymi podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla Gminy Drużbice na lata 2022-2023**

Wstęp

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych należy do zadań własnych gminy. Zbiór powyższych działań spisywany jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Drużbice uchwalanego corocznie przez Radę Gminy Drużbice.

Realizacja zadań opiera się na następujących dokumentach:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2469.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. z 2021 r. poz. 642);
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Drużbice na lata 2018-2023.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi gminny program winien uwzględniać cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w Narodowym Programie Zdrowia. Do zadań w ramach celu operacyjnego Profilaktyka uzależnień (Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) wymienionych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025 należą:

1. Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą

- praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom;
2. Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu);
  3. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień;
  4. Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
  5. Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo- -wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin;
  6. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie;
  7. Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2023 (dalej: Program) uwzględnione zostały również wskazówki wynikające z Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział I

Diagnoza problemów uzależnień

Nie ma takiej grupy społecznej i zawodowej, której nie dotyczyłoby zjawisko alkoholizmu. Łatwy dostęp do wszelkiego rodzaju napojów alkoholowych, obyczaje, kryzys, postępujące ubóstwo, stałe zagrożenie utraty pracy w wielu środowiskach, upadek wartości rodzinnych i norm społecznych jak też coraz powszechniejszy brak umiejętności radzenia sobie z problemami dnia codziennego przyczyniają się do narastania problemów alkoholowych. Są to problemy społeczne, które korelują również z przemocą w rodzinie. Grupy społeczne szczególnie zagrożone problemami uzależnienia od alkoholu to: bezrobotni (zwłaszcza długotrwale) i ich rodziny, rodziny wielodzietne, rodziny niepełne, ludzie młodzi, również młodzież szkolna.

Skutki alkoholizmu w społeczeństwie to: przemoc w rodzinie, niewydolność wychowawczo-opiekuńcza, rozpad więzi rodzinnych – rozwody, wzrost agresji i przestępczości, przyjmowanie negatywnych wzorców zachowań przez młodzież – demoralizacja. Bariery utrudniające rozwiązywanie problemów alkoholowych to wstyd rodzin i osób dotkniętych problemem alkoholowym, tradycja nadmiernej konsumpcji alkoholu w pewnych środowiskach, stereotypy i mity dotyczące problemu, nadmierna pobłażliwość.

Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych na terenie Gminy Drużbice są dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Punktu Konsultacyjnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Diagnozy problemów społecznych sporządzonej w oparciu o badania ankietowe przeprowadzone wśród mieszkańców gminy Drużbice w okresie sierpień-październik 2021 roku.

Liczba ludności w Gminie Drużbice na dzień 31.12.2021 r. – gminę zamieszkiwało 5113 osób, liczba mieszkańców powyżej 18 r.ż. - 4116 osób.

Rynek napojów alkoholowych na terenie gminy Drużbice przedstawia się na przestrzeni ostatnich lat następująco:

Lata	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)
2017	13	2	9	1
2018	14	2	10	1
2019	11	2	9	1
2020	11	2	9	1
2021	11	2	9	1

Źródło: Urząd Gminy Drużbice

W 2021 r. upoważnieni członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drużbicach przeprowadzili kontrole przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia zarówno w miejscu jak i poza miejscem sprzedaży w łącznie 5 punktach sprzedaży napojów alkoholowych. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w sprawdzanym zakresie.

Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Drużbicach:

Lata	Ogółem liczba rodzin	w tym:		
		rodziny z problemem alkoholowym	rodziny z problemem narkotykowym	rodziny z problemem przemocy
2017	140	15	0	3
2018	132	8	0	1
2019	108	14	0	1
2020	98	20	0	2
2021	105	17	0	1

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drużbicach

Działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym, narkotykowym oraz dotkniętych przemocą w rodzinie:

Lata	Liczba porad dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych	Liczba porad dla osób dotkniętych przemocą	Liczba osób, którym udzielono porad
2017	640	91	35
2018	719	55	32
2019	687	36	33
2020	404	34	28
2021	29	27	17

Źródło: Punkt Konsultacyjny w Drużbicach

W Punkcie Konsultacyjnym osoby zainteresowane mogą uzyskać pomoc w zakresie m.in. wstępnej diagnozy problemu uzależnienia, zmiany szkodliwych wzorów picia, motywowania do podjęcia psychoterapii oraz korzystania z pomocy grup samopomocowych, wsparcia po zakończeniu terapii uzależnienia, jak również udzielane są konsultacje dotyczące przemocy w rodzinie i problemów narkomanii. W 2021 roku mniej osób zgłosiło się do Punktu Konsultacyjnego oraz udzielono mniej porad niż w latach poprzednich. Niższe wskaźniki wynikają z jednej strony z mniejszej liczby wniosków do GKRPA o zastosowanie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego, z drugiej zaś ze zmiany polegającej na zmniejszeniu liczby porad na rzecz długości trwania porady oraz związane są również z niepewną sytuacją epidemiczną w kraju. Ponadto w 2020 roku były ograniczone, a w 2021 roku nie były prowadzone zajęcia grupowe grupy edukacyjnej-wsparcia.

Wskaźnikiem problemów alkoholowych występujących w gminie Drużbice jest również liczba prowadzonym przez GKRPA w Drużbicach procedur zmierzających do zastosowania przez sąd wobec

osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Liczba wniosków, o zastosowanie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego, które wpłynęły do GKRPA w Drużbicach:

Lata	Liczba wniosków skierowanych do GKRPA	Liczba osób skierowanych na badania przez biegłych	Liczba wniosków skierowanych do Sądu	Liczba osób zobowiązanych przez sąd do podjęcia leczenia odwykowego
2017	18	15	6	-
2018	9	3	10	-
2019	15	3	3	3
2020	16	2	0	2
2021	5	6	1	1

Źródło: GKRPA w Drużbicach

W ramach Procedury Niebieska Karta rejestrowane są przypadki przemocy domowej. Realizacja procedury Niebieska Karta przez grupy robocze Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Drużbicach powoduje, że sprawy rozpatrywane są zespołowo, a osoby dotknięte przemocą w rodzinie otrzymują kompleksową pomoc. Przewodnicząca GKRPA w Drużbicach bierze udział w pracach grup roboczych. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy przez osobę nadużywającą alkoholu Zespół Interdyscyplinarny wnioskuję do GKRPA o podjęcie działań wobec tej osoby.

Przemoc w rodzinie:

Lata	Liczba osób, wobec których stosowana jest przemoc domowa	w tym:		
		wobec kobiet	wobec mężczyzn	wobec nieletnich
2017	18	17	1	0
2018	14	11	2	1
2019	10	7	3	0
2020	15	13	2	0
2021	12	9	2	1

Źródło: Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Drużbicach

Ponadto przedstawiciele szkół z terenu gminy zwracają uwagę na pojawiające się i nasilające problemy dzieci i młodzieży związane z lękiem i izolacją społeczną wprowadzaną w celu zapobiegania epidemii. Wychowawcy zwracają w szczególności uwagę na konieczność wspierania dzieci i młodzieży przez psychologów i/lub psychoterapeutów oraz podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców.

Diagnoza problemów społecznych gminy Drużbice sporządzona w 2021 roku dotyczyła problemów alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego, przemocy w rodzinie oraz przemocy rówieśniczej.

Wśród ankietowanych dorosłych mieszkańców gminy 80 % spożywa alkohol od codziennie (5 %) do kilka razy w roku (23 %), natomiast 20 % deklaruje, że nie pije alkoholu w ogóle. Jednocześnie wśród pijących alkohol ponad 51 % wypija jednorazowo 3 i więcej porcji alkoholu, co może wskazywać na picie alkoholu o podwyższonym poziomie ryzyka uzależnienia się lub uzależnienie od alkoholu.

W przypadku prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu w sumie ponad 12 % mieszkańców przyznało, że kiedykolwiek w życiu zdarzyło im się prowadzić po spożyciu alkoholu, a łącznie 36 % badanych było kiedykolwiek świadkami sytuacji, gdy ktoś prowadził samochód pod wpływem alkoholu.

Ponad 80 % ankietowanych zdaje sobie sprawę, że picie alkoholu przez kobiety w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka, niestety jednak aż 9 % widywało na terenie gminy kobiety w ciąży spożywające alkohol.

Dorosłych ankietowanych poproszono również o ustosunkowanie się do kilku stwierdzeń dotyczących alkoholu: aż 30 % ankietowanych uważa, że osoby uzależnione od alkoholu piją alkohol codziennie, 21 % twierdzi, że alkoholizm jest dziedziczny, 16 % uważa, że alkohol w piwie jest mniej szkodliwy niż w wódce, 19 % twierdzi, że alkohol jest dobrym lekarstwem na sen. Wyniki te wskazują, że mieszkańcy gminy nadal ulegają niezgodnym z prawdą mitom dotyczącym alkoholu.

Łącznie 7 % dorosłych ankietowanych mieszkańców gminy przyznało, że zażywało kiedykolwiek narkotyki lub inne substancje psychoaktywne, w tym 4 % spróbowało 1 raz w życiu oraz po 1 % kilka razy w roku, jeden raz w miesiącu i kilka razy w miesiącu. Żaden z ankietowanych nie wskazał zażywania narkotyków częściej. Mieszkańcy, którzy kiedykolwiek zażywali narkotyki lub inne substancje psychoaktywne wskazali, że była to głównie marihuana (ponad 85 %) oraz dopalacze (ponad 28 %). Spośród wszystkich ankietowanych 5 % podało, że zna miejsca, gdzie na terenie gminy można kupić narkotyki lub dopalacze.

Papierosy pali codziennie 13 % ankietowanych dorosłych, a kilka razy w tygodniu 6 %. Jednocześnie jedynie 3 % badanych uważa, że palenie nie jest szkodliwe, a 6 % że jest w małym stopniu szkodliwe.

W przypadku przemocy w rodzinie 10 % ankietowanych dorosłych przyznało, że osobiście doświadczyło przemocy, a 9 % ankietowanych podało, że stosowało przemoc wobec drugiej osoby. Była to przemoc fizyczna (blisko 67 %) oraz psychiczna (blisko 45 %) skierowana głównie do partnera/partnerki (blisko 67 %) oraz dziecka (blisko 34 %). Według 8 % badanych kary fizyczne są

dobrą metodą wychowawczą.

Badania przeprowadzono również wśród uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych z terenu gminy oraz młodzieży w wieku 15-18 lat. Blisko 26 % ankietowanych uczniów szkół podstawowych próbowało już alkoholu, w tym 40 % spośród chłopców którzy przyznali się do inicjacji alkoholowej po raz pierwszy piło alkohol w wieku 8-10 lat. Wśród młodzieży w wieku 15-18 lat jedynie niespełna 15 % wskazało, że nigdy nie spożywało alkoholu. Rodzice, którzy wiedzieli, że ich małoletnie dzieci spożywały alkohol często nie reagowali na ten fakt, na co wskazało 50 % uczennic oraz 30 % uczniów szkół podstawowych oraz blisko 50 % młodzieży w wieku 15-18 lat.

Spośród badanych uczniów szkół podstawowych ponad 8 % chłopców i ponad 6 % dziewcząt stwierdziło, że zdobycie alkoholu na terenie gminy jest łatwe. Natomiast wśród młodzieży w wieku 15-18 lat już ponad 33 % uważa, że łatwo jest zdobyć alkohol na terenie gminy, a 25 % sama kupuje alkohol. Jednocześnie pytani o sprzedaż alkoholu nieletnim sprzedawcy odpowiadali, że nigdy nie zdarzyło im się sprzedać alkoholu osobie nieletniej, chociaż tylko 60% z nich zawsze pytało o dowód osobisty klienta, jeśli nie mieli pewności czy jest on pełnoletni.

Spośród badanych uczniów szkół podstawowych około 90 % nigdy nie paliło papierosów, a spośród tych którzy palili papierosy kiedykolwiek w życiu około 1,5 % dziewcząt i niespełna 3 % chłopców paliło kilka razy w życiu. Jednocześnie wszyscy palący uczniowie wskazywali, że wypalają mniej niż jeden papieros na tydzień. Natomiast wśród młodzieży w wieku 15-18 lat regularnie pali prawie 12 % ankietowanych chłopców, a często zdarza się palić papierosy prawie 20 % spośród ankietowanych w tym wieku chłopców i dziewcząt.

Wszyscy ankietowani uczniowie szkół podstawowych oraz młodzież w wieku 15-18 lat odpowiedzieli, że nigdy nie próbowali narkotyków ani dopalaczy.

Spośród uczniów szkół podstawowych ponad 28 % badanych uczniów i ponad 9 % uczennic wskazało, że zdarzyło im się doświadczać przemocy. Natomiast spośród młodzieży w wieku 15-18 lat tylko chłopcy wskazali, że zdarzyło im się doświadczyć przemocy (blisko 18%). Przemoc stosowali w stosunku do tych dzieci i młodzieży głównie rówieśnicy. Ponad 18 % chłopców oraz blisko 17 % dziewcząt wskazuje, że w ich szkole podstawowej występuje problem przemocy pomiędzy uczniami.

Diagnoza wskazuje ponadto na zjawiska, które mogą przyczynić się do pogłębienia istniejących problemów w badanym obszarze, w tym: powielanie negatywnych wzorców zachowań, pojawianie się nowych zagrożeń – uzależnienia behawioralne, zahamowanie rozwoju kompetencji społecznych dzieci i młodzieży, rozluźnienie więzi rodzinnych, spożywanie alkoholu we wczesnych latach życia.

Diagnoza upatruje szans na poprawę sytuacji w badanych obszarach w zwiększeniu kompetencji wychowawczych rodziców, poprawie dostępu do usług psychologiczno-terapeutycznych,

edukacji społecznej obejmującej dostarczanie wiedzy i umiejętności w obszarze przeciwdziałania przemocy i używania substancji psychoaktywnych, promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, bez substancji psychoaktywnych.

Rozdział II

Adresaci Programu

Adresatami Programu są mieszkańcy gminy Drużbice, w szczególności

1. osoby uzależnione i zagrożone uzależnieniem, członkowie ich rodzin, oraz najbliższe otoczenie,
2. dzieci i młodzież szkolna oraz ich rodzice,
3. przedstawiciele służb, instytucji, organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

Rozdział III

Realizator Programu

Realizatorem Programu jest Urząd Gminy w Drużbicach. Partnerami w realizacji Programu są:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drużbicach,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drużbicach,
3. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Drużbicach,
4. organizacje pozarządowe i inne jednostki prowadzące działalność pożytku publicznego,
5. szkoły z terenu gminy Drużbice,
6. Komenda Powiatowa Policji w Bełchatowie, Posterunek Policji w Drużbicach,
7. Sąd Rejonowy w Bełchatowie,
8. inne instytucje i organizacje zaangażowane w działalność na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii na terenie gminy Drużbice.

Rozdział IV

Cele i zadania Programu

Celem głównym Programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków nadużywania napojów alkoholowych i używania innych substancji psychoaktywnych oraz związanych z uzależnieniami behawioralnymi.

Celowi temu odpowiadają cele szczegółowe:

1. zmniejszenie skali problemów będących następstwem nadużywania napojów alkoholowych

lub innych substancji psychoaktywnych i nałogowych zachowań, w tym w szczególności dotyczących przemocy w rodzinie,

2. podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców gminy Drużbice w zakresie uzależnień behawioralnych, szkodliwości spożywania napojów alkoholowych i innych substancji psychoaktywnych, następstw ich nadużywania, w tym dotyczących przemocy w rodzinie oraz skutecznych sposobów i miejsc pomocy dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin,
3. promowanie zdrowego oraz trzeźwego, pozbawionego używania substancji psychoaktywnych i nałogowych zachowań, stylu życia wśród mieszkańców gminy Drużbice, w tym w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Cele Programu zostaną osiągnięte poprzez realizację następujących zadań:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych i uzależnionych behawioralnie oraz działania mające na celu ograniczenie spożywania napojów alkoholowych i innych substancji psychoaktywnych oraz ograniczenie nałogowych zachowań i podjęcie terapii przez osoby uzależnione, w tym w szczególności:
  - a) prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz sprawców i ofiar przemocy w rodzinie,
  - b) motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego w ramach procedury zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu przez osoby uzależnione od alkoholu,
  - c) motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego w ramach pracy socjalnej z osobami uzależnionymi przez GOPS w Drużbicach.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, w tym:
  - a) pomoc udzielana w punkcie konsultacyjno-informacyjnym dla osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz sprawców i ofiar przemocy w rodzinie,
  - b) objęcie rodzin z problemem alkoholowym i przemocy pracą socjalną przez GOPS w Drużbicach,
  - c) interdyscyplinarne działania interwencyjne podejmowane przez przedstawicieli różnych instytucji w ramach procedury Niebieska Karta,
  - d) pomoc w uzyskaniu pomocy prawnej w ramach bezpłatnej pomocy prawnej organizowanej dla mieszkańców powiatu bełchatowskiego przez Starostwo Powiatowe udzielana przez GOPS w Drużbicach, GKRPA w Drużbicach,
  - e) działania edukacyjne upowszechniające wiedzę na temat szkód wynikających z picia

- alkoholu przez kobiety w ciąży oraz promujących zachowanie abstynencji w ciąży,
- f) działania edukacyjne upowszechniające wiedzę na temat konsekwencji życia w rodzinie z problemem alkoholowym, w tym w szczególności dotyczące współuzależnienia, syndromu DDA.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno - edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym oraz przemocy w rodzinie, w szczególności dla dzieci, młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych i kulturalnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo – wychowawczych, w tym:
- a) dofinansowanie realizacji programów profilaktycznych w szkołach,
  - b) organizowanie i finansowanie programów profilaktycznych i spektakli teatralnych z zakresu profilaktyki uzależnień, przemocy, w tym rówieśniczej oraz promowania zdrowego stylu życia dla dzieci i młodzieży, w tym w placówkach oświatowych na terenie gminy, a także dla rodziców, pedagogów i społeczności lokalnej,
  - c) pokrycie kosztów transportu - wyjazdy dzieci na spektakle, udział w działaniach o tematyce profilaktycznej,
  - d) dofinansowanie organizowanych zajęć pozalekcyjnych mających na celu propagowanie alternatywnych form spędzenia czasu wolnego dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
  - e) organizowanie zajęć sportowo - rekreacyjnych w ramach profilaktyki i wychowania w trzeźwości oraz przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym oraz zapobiegania przemocy rówieśniczej,
  - f) organizowanie letniego i zimowego wypoczynku, w tym dofinansowanie profilaktyczno - terapeutycznych obozów i kolonii dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemem alkoholowym,
  - g) wspieranie lokalnych jak i wybranych ogólnopolskich kampanii profilaktycznych,
  - h) promocja i wspieranie imprez bezalkoholowych w społeczności lokalnej (Dzień Dziecka, Gwiazdka, widowiska teatralne i artystyczne o tematyce uzależnień i inne),
  - i) finansowanie zakupu nagród dla dzieci i młodzieży szkolnej w konkursach profilaktycznych, dotyczących problemu uzależnień oraz przemocy,
  - j) współpraca z organizacjami pozarządowymi i związkami wyznaniowymi mająca na celu promocję zdrowia i propagowanie trzeźwych obyczajów,
  - k) finansowanie zakupu sprzętu, w tym sportowego dla jednostek, organizacji i stowarzyszeń prowadzących zajęcia sportowe i inne zajęcia o charakterze profilaktyki uzależnień i przemocy

dla dzieci, młodzieży i dorosłych,

- l) organizowanie, finansowanie lub dofinansowanie działań edukacyjnych - konferencji, szkoleń, spotkań tematycznych dotyczących profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy, w tym dla sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży w zakresie przestrzegania przepisów dot. sprzedaży napojów alkoholowych, oraz podnoszących kompetencje osób zajmujących się profilaktyką uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy (w szczególności pracownicy socjalni, policjanci),
  - ł) prowadzenie działań edukacyjnych wśród kierowców i rowerzystów na temat ryzyka związanego z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
  - m) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych, pism, literatury oraz filmów związanych z profilaktyką problemów alkoholowych i narkomanii dla szkół, GOPS, ośrodków zdrowia, Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego, GKRPA, Punktu Konsultacyjnego,
  - n) zamieszczanie materiałów informacyjno-edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, narkomanii i uzależnień behawioralnych na stronie internetowej i facebooku Urzędu Gminy w Drużbicach oraz w biuletynie gminnym,
  - o) gromadzenie i udostępnianie mieszkańcom gminy informacji o miejscach udzielania pomocy osobom uwikłanym w problemy uzależnień i przemocy w rodzinie, w tym udzielanie informacji o działających grupach samopomocowych i wsparcia.
4. Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń oraz osób fizycznych włączonych w realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii:
- a) wsparcie materialne i edukacyjne dla podmiotów zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych, z usług i pomocy których korzystają mieszkańcy Gminy,
  - b) wspomaganie organizacyjne i finansowe grup wzajemnej pomocy,
  - c) organizowanie konkursów i udzielenie dofinansowania na zadania z zakresu promocji zdrowia,
  - d) dofinansowanie konferencji, szkoleń tematycznych dotyczących profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy,
  - f) rozpowszechnianie informacji o działalności grup samopomocowych i wsparcia.
5. Podejmowanie interwencji, występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku naruszenia przepisów dotyczących zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt oraz inicjowanie i uczestniczenie w działaniach mających

na celu zapobieganie popełnieniu przestępstw i wykroczeń, współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi (Sądami, Prokuraturą, Policją).

6. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego:
  - a) udzielanie osobom uzależnionym i ich rodzinom pomocy socjalnej,
  - b) wspieranie na rynku pracy osób uzależnionych pozostających bez zatrudnienia,
  - c) wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.

Rozdział V

Monitoring i ewaluacja Programu

Koordinację Programu powierza się przewodniczącej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drużbicach.

Bieżące monitorowanie sytuacji społecznej w zakresie uzależnień od alkoholu dostarcza informacji do planowania działań profilaktycznych oraz oceny ich skuteczności. System monitorowania stanowi zaplecze informacyjne dla podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie gminy Drużbice polega w szczególności na:

- a) analizie informacji związanych z uzależnieniami gromadzonych przez realizatorów Programu,
- b) analizie poziomu realizacji zadań i ocenie stopnia realizacji celów Programu,
- c) analizie sprawozdań z realizacji merytorycznej i finansowej działań prowadzonych w ramach Programu.

Ewaluacja Programu oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia efektywności poszczególnych działań. Dane te uwzględniane są przy podejmowaniu decyzji dotyczących rozszerzenia bądź ograniczenia podejmowanych działań zapisanych w Programie oraz przy planowaniu kolejnych.

Rozdział VI

Źródła finansowania Programu

Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy pochodzących głównie z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dodatkowym źródłem finansowania są środki z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml oraz inne środki pozyskiwane zarówno przez

Gminę, jak też pozostałych realizatorów Programu.

Rozdział VII

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zadania Komisji:

- a) inicjowanie działań dotyczących realizacji Programu,
- b) współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- c) prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- d) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie w stosunku do osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
  - motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego,
  - udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
  - kierowanie osób zgłoszonych do Komisji na badania prowadzone przez biegłych w zakresie uzależnienia od alkoholu,
  - kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
  - udział w postępowaniu sądowym,
- e) wydawanie opinii o zgodności z uchwałami Rady Gminy Drużbice lokalizacji punktów sprzedaży alkoholu, zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- f) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- g) udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- h) sporządzenie sprawozdania z realizacji Programu,
- i) przygotowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Drużbice na kolejny rok.

2. Komisja odbywa posiedzenia i wykonuje swe czynności w oparciu o „Regulamin organizacyjny GKRPA” przyjęty Zarządzeniem Wójta Gminy Drużbice.

3. Za każdorazowy udział w pracach Komisji członkowie pobierają wynagrodzenie w wysokości 8 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, sekretarz Komisji 10 % minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz przewodnicząca/y Komisji 15 % minimalnego wynagrodzenia za pracę.
4. Wynagrodzenie jest wypłacane na podstawie listy obecności.
5. Przy podróżach poza teren gminy członkom GKRPA skierowanym na szkolenia przysługuje, na ich wniosek, zwrot kosztów podróży plus dieta na zasadach obowiązujących przy podróżach służbowych pracowników zatrudnionych w państwowych lub samorządowych jednostkach sfery budżetowej na terenie kraju na podstawie przedstawionego polecenia wyjazdu służbowego.

Rozdział VIII

Postanowienia końcowe

1. Wójt Gminy sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia wyznaczonych celów.
2. Roczny raport z wykonania Programu i efektów jego realizacji Wójt przedkłada Radzie Gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego raport dotyczy.

Preliminarz kosztów
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022

I ZADANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Rozdział 85153 Zwalczanie narkomanii	Planowany koszt realizacji
Profilaktyczna działalność informacyjno – edukacyjna: zakup materiałów, w tym zakup ulotek, plakatów, broszur, książek	500
Program i warsztaty profilaktyczne, szkolenia związane z przeciwdziałaniem narkomanii	1.500,00 zł
Razem	2.000,00 zł

II ZADANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	Planowany koszt realizacji
Profilaktyczna działalność informacyjno – edukacyjna oraz realizacja kampanii profilaktycznych (zakup materiałów i publikacji, nagród na konkursy profilaktyczne, ogólnopolskie kampanie profilaktyczne itp.)	4.750,00 zł
Organizacja i prowadzenie działań profilaktycznych wobec dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy (programy, warsztaty, spektakle profilaktyczne, poradnictwo psychologiczne, psychoterapeutyczne itp.)	30.780,00 zł
Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego	9.240,00 zł
Opinie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	3.300,00 zł
Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1.250,00 zł
Działalność GKRPA (wynagrodzenia członków, delegacje)	25.930,00 zł
Szkolenia osób zaangażowanych w profilaktykę uzależnień i przeciwdziałanie przemocy	5.250,00 zł
Razem	80.500,00 zł

Koszty Programu ogółem: 82.500,00 zł

III Upoważnia się Wójta Gminy Drużbice do dokonywania przesunięć kwot w ramach poszczególnych zadań.

